

BESIGHEIDSTUDIES: VRAESTEL II

Tyd: 2 uur

100 punte

LEES ASSEBLIEF DIE VOLGENDE INSTRUKSIES NOUKEURIG DEUR

1. Hierdie vraestel bestaan uit 4 bladsye. Maak asseblief seker dat jou vraestel volledig is.
2. Lees die vroe noukeurig deur en beplan die lengte van jou antwoorde met betrekking tot die afdelings wat in elke vraag gedek word.
3. Beantwoord **beide Vraag 1 én Vraag 2**.
4. Nommer jou antwoorde presies soos wat die vroe genommer is.
5. Elke vraag moet op 'n **nuwe bladsy** beantwoord word.
6. Kandidate word aangeraai om besondere aandag aan taalgebruik te gee.
7. Dit is vir jou eie beswil om leesbaar te skryf en jou werk netjies aan te bied.
8. Antwoorde moet in die Antwoordboek wat voorsien is, beantwoord word.

Die volgende aspekte sal oorweeg word wanneer punte toegeken word:

- **Formaat:**
  - Die **KORREKTE** formaat vir elke vraag moet gebruik word, d.i. besigheidsverslag.
  - Waar van toepassing, sluit 'n inleiding en gevolgtrekking in.
  - Gebruik opskrifte en onderopskrifte waar tersaaklik.
- **Terminologie:** korrekte saketerminologie moet gebruik word.
- **Inhoud:** moet voldoende wees om alle aspekte van die vraag te dek.
- **Stawing:** motivering vir stellings wat gemaak is.
- **Toepassing op gevallestudie/konteks/tema.**
- **Kreatiewe probleemoplossing eerder as net weergee van teoretiese feite.**
- **Sintese en opeenvolging.**

VRAAG 1

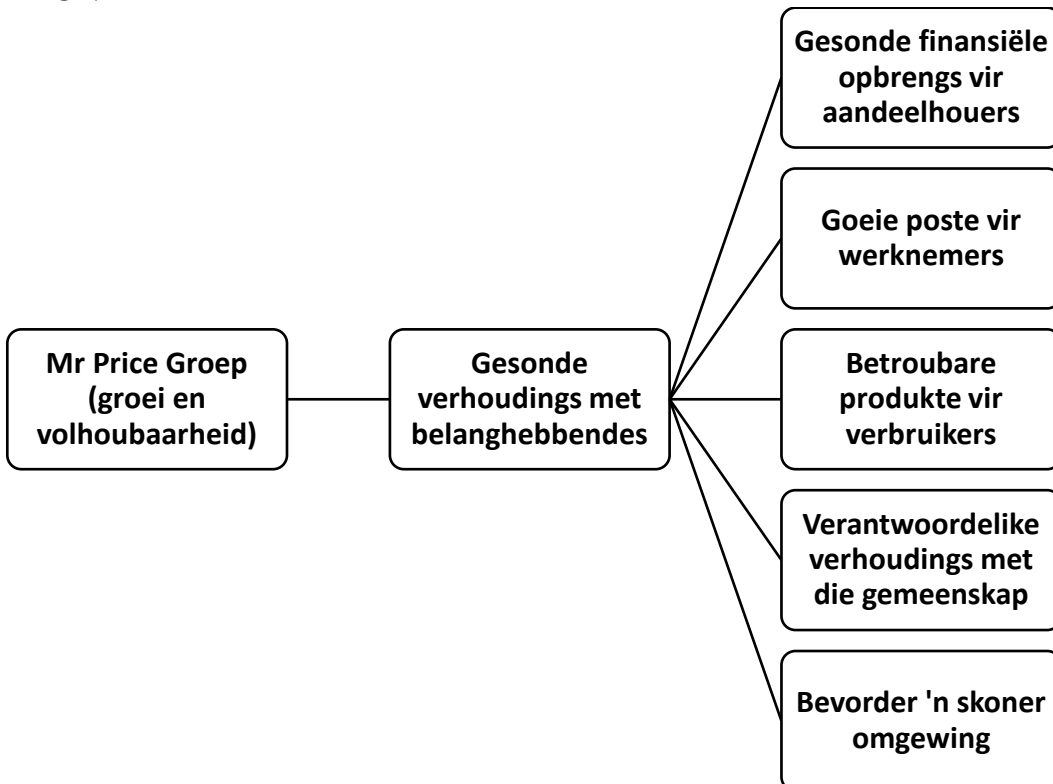
Bestudeer die volgende bronne voordat die vraag wat volg, beantwoord word:

BRON A

[Bron: <<http://lwvcharleston.org>> Toegang: 26 November 2015]

BRON B

BRON C

Die bestuursomgewing word deur die King Kode van Korporatiewe Beheer vir Suid-Afrika 2009 (King III) se beginsels en praktyke en die JSE Noteringsvereistes ondersteun.

Direksieledede wat namens die maatskappy optree, is bewus van hul pligte en verantwoordelikhede, die wetgewing en regulasies wat hul gedrag beïnvloed. Hulle verseker dat gesonde beginsels van korporatiewe beheer toegepas word in hul optrede ten opsigte van en namens die maatskappy.

[Bron aangepas en vertaal vanuit: <www.mrprice.co.za> Toegang: 26 November 2015]

Om seker te maak Mr Price kan sy groei- en volhoubaarheidsdoelstellings bereik, moes die besigheid gesonde etiese en korporatiewe beheerraamwerke in sy sakebedrywighede implementeer.

Vereis:

Mr Price het besluit om sy etiese en korporatiewe beheerraamwerke deur die hele besigheid te versterk. Skryf 'n besigheidsverslag wat gebruik kan word om met hierdie proses te help. In hierdie verslag moet jy:

- Evalueer hoe **etiese/onetiese gedrag** in die Mr Price Groep 'n impak kan hê op Mr Price se strewe om gesonde groei- en volhoubaarheidsdoelstellings te bereik.
- Advies verskaf aan die verskillende bestuurders om etiese gedrag te bevorder deur korporatiewe beheer/King Kode beginsels, gedragskodes en enige ander relevante advies met betrekking tot etiese gedrag.

[50]

[Bron: <www.mrprice.co.za>]

VRAAG 2

Lees die volgende bronne voordat die vraag wat volg, beantwoord word:

BRON D

Suid-Afrika se arbeidsmark

- Suid-Afrika se arbeidsmark het sedert 1994 verander, met die klem op strategieë wat arbeidsongelykhede van die verlede uitskakel en algemene werksomstandighede vir alle Suid-Afrikaners verbeter.
- Arbeidswetgewing in Suid-Afrika word deur verskillende wette ondersteun, wat deur die Departement van Arbeid uitgereik word.
- Met 'n hoë werkloosheidskoers is Suid-Afrika se grootste uitdaging werkskepping.
- Vakbonde het 'n sleutelkenmerk van Suid-Afrika se arbeidsmark geword.

BRON E

Mr Price: Jou poort tot 'n loopbaan by die kleinhandelsmaatskappy wat die vinnigste in Suid-Afrika groei! STEL MENSE OP GROND VAN HULLE GESINDHEID AAN EN LEI HULLE VIR VAARDIGHEID OP is die filosofie van die Mr Price Groep. Ons beskou werknemers as vennote in die besigheid. Ons maatskappy se sukses is op sy mense gebaseer, terwyl sy kernwaardes – **GEESDRIF, WAARDE & VENNOOTSKAP** – ons as 'n voorkeurwerkgewer onderskei.

[Bronne aangepas en vertaal vanuit: <<http://www.southafrica.info>> Toegang: 2 September 2015 en <<http://www.mrpricegroupcareers.com>> Toegang: 26 November 2015]

Die Mr Price bestuurders het 'n sleutelrol wat regstreeks met die werknemers verband hou. Dit is belangrik dat hierdie bestuurders oor indiepte-kennis van die Suid-Afrikaanse arbeidswetgewing beskik.

Vereis:

As die senior Menskapitaalbestuurder by Mr Price moet jy 'n verslag aan nuutaangestelde bestuurders skryf. Die doel van hierdie verslag is om hierdie bestuurders te help om die **doel en implikasies** (positief en negatief) van die **Suid-Afrikaanse arbeidswetgewing** te verstaan en die impak wat dit op die **algehele prestasie** van Mr Price het.

As die menskapitaalbestuurder moet jy ook spesifiseer wat gedoen moet word om te verseker dat Mr Price die **Suid-Afrikaanse arbeidswette** nakom.

Wenk: Wette wat jy kan oorweeg: **Wet op Arbeidsverhoudinge, Wet op Basiese Voorwaardes van Indiensname, Wet op Vaardigheidsontwikkeling, Wet op Gelyke Indiensneming, Wet op Breedgebaseerde Swart Ekonomiese Bemagtiging** en enige ander toepaslike Wet.

[50]

Totaal: 100 punte